

İhracatçılarımızın her zaman yanındayız

2025'te yeni bir modele geçeceğiz

Ömer Bolat

Mehmet Şimşek

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yüksek teknoloji ve katma değerli üretime reeskont kredileriyle daha fazla imkân sağlayacak yeni bir modele 2025'te geçeceklerini bildirerek, "Dengeli ve sürdürülebilir yüksek büyüme hedefimize ulaşmak için ihracata güçlü desteklerimiz devam edecek" dedi.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, "İhracata yönelik uyguladığımız etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetlerimizle ihracatçılarımızın her daim yanındayız" dedi. Sosyal medya hesabından "İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi" verilerini değerlendiren Bolat, endeksin eylülde 50.5 olarak gerçekleştiğini ve eşik değer 50'nin üzerinde seyretmeyi sürdürdüğünü vurguladı. Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti" diye konuştu.

İhracatta talep 9 aydır güçleniyor

İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi verilerini değerlendiren Ticaret Bakanı Ömer Bolat, endeksin eylülde 50.5 olarak gerçekleştiğini ve eşik değer olan 50'nin üzerinde seyretmeyi sürdürdüğünü vurguladı. Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti" dedi. Bolat, jeopolitik gerginlikler ve Euro Bölgesi'nin talebindeki

yavaşlamaya karşın Türkiye'nin ihracatının güçlü duruşunu koruduğuna dikkati çekti. İhracatın, bu yılın 3. çeyreğinde önceki çeyreğe göre yüzde 6.5, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 4.4 artarak 66 milyar 551 milyon dolar olduğunu aktaran Bolat, bu yılın ocak-eylül döneminde de dış satımın geçen yıla kıyasla yüzde 3.2 artışla 192.8 milyar dolara yükseldiğini hatırlattı.

İHRACATÇIYA YENİ DESTEK MODELİ GELİYOR

TALEP GÜCLENİYOR

Istanbul Sanayi Odası Türkiye imalat Sektörü ihracat iklimi Endeksi, eylülde ihracat pazarlarındaki talep koşullarında ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Ticaret Bakanı Ömer Bolat, ihracat pazarlarında talep koşullarının üst üste 9 aydır güçlendiğini belirtirken, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek de "ihracatçılarımızın her zaman yanındayız" diyerek, ihracatçıya sunulan desteklerde 2025 yılında yeni bir modele geçileceğini açıkladı. Şimşek, "Yüksek teknolojili ve katma değerli üretime reeskont kredileriyle daha fazla imkan sağlayacak yeni bir modele 2025 yılında geçeceğiz" dedi.

Ömer Bolat

Mehmet Şimşek

KREDİLER VE İSTİSNALAR

Bakan Şimşek, 2023 yılı Mayıs ayında 300 milyon TL olan reeskont kredileri günlük limitini 4 milyar TL'ye çıkarttıklarını hatırlatarak, ihracatçıya sunulan destekleri şöyle sıraladı: "Eximbank'ın sermayesini 21.9 milyar TL artırarak 35.7 milyar TL'ye yükselttik. Reeskont faizine yüzde 25.9 seviyesinde üst sınır getirdik ve reeskont kredisi kullanımında yüzde 30 ilave ihracat bedeli satış koşulunu kaldırdık. Hizmet ihracatı gelirlerinde vergi istisnasını 30 puan artırarak yüzde 80'e çıkarttık. Eximbank'ın uluslararası kuruluşlardan sağladığı kredilere yaklaşık 1.1 milyar dolar hazine geri ödeme garantisi ve karşı garanti sağladık."

Yeni Şafak Türkiye'yi aydınlattı

BURAK KARACA
İSTANBUL

Yeni Şafak gazetesinin 30'uncu yılına ilişkin değerlendirmelerde bulunan iş dünyası temsilcileri, doğru ve ilkel habercilik vurgusu yaptı. Kutlama mesajlarında; Yeni Şafak'ın kurulduğu günden bu yana Türkiye'yi aydınlattığı ifade edildi.

İş dünyası temsilcileri Yeni Şafak gazetesinin 30'uncu yılını kutlarken, medyada üstlendiği role vurgu yaptı. Türkiye'nin önemli sivil toplum kuruluşlarının başkanları, Yeni Şafak'ın 30 yıldır Türkiye'yi aydınlattığını belirtti. **İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekib Avdagıç**, Yeni Şafak'ın, karanlığın en yoğun olduğu bir dönemde 'yeni' bir şafağın sökeceği müjdesiyle yayın hayatına başladığını söyledi. Yeni Şafak'ın, 'haber kutsal yorum hürdür' ilkesiyle yaptığı yayıncılık sebebiyle ilkö ve fikir sahibi okuyucuların güvenerek okuduğu gazete olduğuna değinen Avdagıç, "Yeni Şafak, 1990'lı yılların sisli ve parçalanmış siyasi yapısı içinde 'Türkiye'nin önu aydınlık' diyerek umut ışığı oldu. O yüzden bir gazeteden daha büyük anlama sahip. Yeni Şafak, gazeteciliğin bir grubun değil toplumun ve milletin sesi olarak yapıldığının ispatıdır. Yeni Şafak, gücünü kitlelerden alan bir fikir gazetesi olarak eminim, daha nice 30 yıllar 'Türkiye'nin birikimi'

Şekib Avdagıç

olmayı sürdürecektir" dedi.

30 YILDIR GÜNDEMİN NABZINI TUTUYOR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ise, Yeni Şafak Gazetes'i'nin 30 yılda haberin nabzını tutmayı başarabilen bir yayın organı olduğunu vurguladı. Bahçivan, "Reel ekonomi, sanayiciler ve iş dünyamızı yakından ilgilendiren ekonomik gelişmelere de sayfalarında genişçe yer vererek yaptığı haberlerle kamuoyunun bilgi sahibi olmasına değerli katkılar yapıyor. Gazetenin kuruluşundan bugüne kadar bizlere ulaşmasında emeği geçen herkesi tebrik ediyorum" diye konuştu.

Erdal Bahçivan

HER SATIRDA MİLLETİN YANINDA

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, Yeni Şafak gazetesinin haber, köşe yazısı ve yorumlarıyla yayın hayatına başladığı ilk günden bu yana, Türk basın hayatında önemli bir yer edindiğinin altını çizdi. "Yeni Şafak, ülkemizin siyasetten ekonomiye, dış politikadan eğitime,

Gürsel Baran

kültüre, her alandaki değişimine tanıklık ederek, fikir hayatımıza önemli katkı sundu" dedi.

GERÇEĞİN SESİ OLMAKTAN VAZGEÇMEDİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye'nin zorlu yıllarında kurulan Yeni Şafak'ın o günden bugüne, gerçeğin sesi olma ilkesinden ve milli değerlerden ödün vermediğini söyledi. Öztürk, "Yeni Şafak; ülkemizin ekonomik, sosyal ve siyasi hayatına yön veren bir yayın organı oldu" ifadesini kullandı.

Selçuk Öztürk

ÖNCELİĞİ BASIN AHLAKI OLDU

TÜMSİAD Genel Başkanı Yaşar Doğan, Yeni Şafak'ın meslek ahlakına bağlı basın kuruluşlarının ülkelerin gelişiminde önemli rol oynadığını altını çizdi. Doğan, "Kurulduğu günden beri bu çerçevede yayın yapan Yeni Şafak'ın 30. yılını tebrik ediyorum, gelecekte de yayın hayatında basın meslek ahlakımı önceleyerek nice başarılarla imza atacağına inanıyorum" dedi.

Yaşar Doğan

TÜRKİYE'NİN SESİ OLDU

Yeni Şafak gazetesinin Türkiye'nin sesi olma misyonunu başarıyla sürdürdüğünü vurgulayan **MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı**, "Bu önemli dönüm noktasında, milli ve manevi değerlerimizde sahiplenilerek, ilk günden bu yana, toplumu doğru, tarafsız ve özgün yayıncılık anlayışlarıyla bilgilendiren tüm Yeni Şafak ailesini tebrik ediyor, nice 30 yıllar boyunca başarılarınızın artarak devam etmesini diliyorum. Yeni Şafak Gazetes'i'nin 30. yılını en içten dileklerle kutluyorum" diye konuştu.

Mahmut Asmalı

KATMA DEĞER YOLCULUĞUNDA YANIMIZDA

İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe ise şu değerlendirmede bulundu: "Medyamızın geçmişte olduğu gibi yeni dönemde de katma değerli üretim ve ihracatımızı artırma yolculuğunda yanımızda olacağına inanıyorum. Bu iranca basın dünyamızda özel bir yer olan Yeni Şafak gazetesinin 30. kuruluş yıldönümünü kutluyorum."

Mustafa Gültepe

İLKELİ GAZETECİLİKLE ÖNE ÇIKIYOR

DEİK Başkanı Nail Olpak da, "1995 yılından beri medya dünyamıza değer katan ve ilkel gazetecilik anlayışıyla kamuoyunu doğru bilgilendiren haberlerle öne çıkan Yeni Şafak'ın 30'uncu yaşını kutluyorum. DEİK ailesi adına Albayrak Medya Grubu'nu tebrik ediyor, Yeni Şafak gazetesinin başarılarının devamını diliyorum" mesajını ilettili.

Nail Olpak

MİLLİ İRADEYE HEP SAHİP ÇIKTI

ASKON Genel Başkanı Orhan Aydın ise Yeni Şafak'ın eski Türkiye'nin baskıcı, zorbacı dönemlerinde baskınlar yemesine, gözaltılara işkencelere maruz kalmasına rağmen mensuplarının dik duruşunu bozmasızla onurlu bir şekilde yayın hayatına devam ettiğini kaydetti. Aydın, "Türkiye'nin birikimlerine, milletimizin iradesine hakka ve hukuka sahip çıkan gazetemizin 30. yılını tebrik ediyorum. Nice 30 yıllar diliyorum. İyi ki varsın Yeni Şafak" açıklamasında bulundu.

Orhan Aydın

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin eylül ayında eşik değer 50'nin üzerinde seyretmeye devam ettiğini belirterek, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti" ifadesini kullandı.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, "İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi" verilerine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Endeksin eylülde 50,5 olarak gerçekleştiğini ve eşik değer 50'nin üzerinde seyretmeyi sürdürdüğünü vurgulayan Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti" bilgisini verdi. Bolat, son günlerde artarak devam eden jeo-politik gerginlikler ve Avrupa Bölgesi'nin talebindeki yavaşlamaya karşın

Türkiye'nin ihracatının güçlü duruşunu koruduğuna dikkati çekti. İhracatın, bu yılın 3'üncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,5, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 4,4 artarak 66 milyar 551 milyon dolar olduğunu aktaran Bolat, bu yılın ocak-eylül döneminde de dış satımın geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 artışla 192,8 milyar dolara yükseldiğini bildirdi. Bolat, eylül itibarıyla son 12 aylık ihracatın yüzde 3,4 artarak 261,6 milyar dolara ulaştığını belirterek, şunları

kaydetti: "İhracata yönelik uyguladığımız etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetlerimizle ihracatçılarımızın her daim yanındayız. İnovasyon temellerinde sağlayacağımız dönüşümlerle ihracat ve üretim kapasitemiz güçlenecek ve ekonomimiz her türlü şoka karşı daha dayanıklı hale gelecektir. Bu kapsamda 'Türkiye Yüzyılı'nı aynı zamanda 'İhracat Yüzyılı' yapmak üzere var gücümüzle çalışıyoruz. Hükümet olarak 'yatırım-inovasyon-üretim-istihdam-ihracat-adil bölüşüm' önceliklerimizle kararlılıkla hayata koyduğumuz politikalar neticesinde sürdürülebilir refah artışını sağlayacağız."

FOTOGRAFİSİY

Yüksek kur nedeniyle ihracat artmış olsa da TÜİK'in ağustos ayına ilişkin açıkladığı verilere göre dış ticaret haddinde belirlirgin iyileşme gerçekleşmedi. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde bölünmesiyle hesaplanan dış ticaret haddi, 2024 yılı ağustos ayında önceki aya göre 0,2 puan artarak 88,3 oldu. Bu rakamın 100'ün altında seyretmesi ihracat fiyatlarının, ithalat fiyatlarından düşük olduğunu ortaya koyuyor.

Ekonomi yönetimi ihracatta rekor kırıldığını belirtir de dış ticaret haddinde kayda değer bir iyileşme gözlenmedi. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), ağustos ayına ilişkin dış ticaret endekslerine göre yüksek kur nedeniyle ihracat artmış olsa da yatay seyir sürüyor. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde bölünmesiyle hesaplanan

ve dış ticaret haddi, 2024 yılı ağustos ayında önceki aya göre 0,2 puan artarak 88,3 oldu. Bu rakamın 100'ün altında seyretmesi ihracat fiyatlarının, ithalat fiyatlarından düşük olduğunu ortaya koydu. TÜİK'e göre ağustosta ihracat birim değer endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,2 azaldı, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,7 arttı. İhracat miktar endeksi ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,2 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,6 azaldı, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 3,6 arttı,

ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 7,4 arttı, yakıtlarda yüzde 10,2 azaldı, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 2,7 arttı. İhracat miktar endeksi ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 1,2 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,6 azaldı, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 3,6 arttı,

yakıtlarda yüzde 7,8 azaldı, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 0,8 azaldı. İthalat birim değer endeksi ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,9 arttı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 8,8 arttı, yakıtlarda yüzde 5,4 arttı, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 1,1 arttı, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 0,9 arttı. İthalat miktar endeksi ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13,2 azaldı. Endeks bir önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 7,7 azaldı, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 6,1 arttı, yakıtlarda yüzde 5,6 azaldı, imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 7,7 azaldı. -EKONOMİ SERVİSİ

Uygulanan sıkılaşma politikası ile ekonomi 6 aydır daralıyor. İmalat göstergesi ISO PMI Eylül ayında 44,3'e gerileyerek yavaşlamanın belirginleştiğini ortaya koyarken, dış ticaret açığı da arttı. Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın açıkladığı Eylül ayı dış ticaret verilerine göre, 2024 Eylül ayında, dış ticaret açığı yıllık bazda yüzde 0,5 artış ile 5,122 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bolat, "Son 14 ayın 11'inde dış ticaret açığımız azalmıştır. Bu kapsamda, dış ticaret açığı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 33,8 oranında azalışla 17,4 milyar dolara gerilemiştir" dedi. 2024 yılının ilk 9 ayında ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 oranında artışla 192,8 milyar dolar olarak kaydedildi. Türkiye'nin Eylül ayı ihracatı yıllık yüzde 1,8 azalarak 22 milyar dolar oldu.

Ucuza ihraç edip pahalıya alıyoruz

YILLIK ARTIŞTA DA İYİLEŞME YATAY

Mevsim ve takvim etkilerinden anırdılmış seriyeye göre ihracat miktar endeksi; 2024 Temmuz ayında 150,9 iken 2024 Ağustos ayında yüzde 3,2 oranında artarak 155,8 oldu. Takvim etkilerinden anırdılmış seriyeye göre ise ihracat miktar endeksi; 2023 yılı Ağustos ayında 144,9 iken 2024 yılı Ağustos ayında yüzde 2,9 oranında artarak 149,0 oldu. Mevsim ve takvim etkilerinden anırdılmış seriyeye göre ithalat miktar endeksi; 2024 Temmuz ayında 117,1 iken 2024 Ağustos ayında yüzde 0,7 oranında artarak 118,0 oldu. Takvim etkilerinden anırdılmış seriyeye göre ise ithalat miktar endeksi; 2023 yılı Ağustos ayında 128,9 iken 2024 yılı Ağustos ayında yüzde 10,4 oranında azalarak 115,5 oldu. İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksinde bölünmesiyle hesaplanan ve 2023 yılı Ağustos ayında 87,7 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 0,6 puan artarak, 2024 yılı Ağustos ayında 88,3 oldu.

EKONOMİ DARALIRKEN DIŞ TİCARET AÇIĞI DA ARTIYOR

Uygulanan sıkılaşma politikası ile ekonomi 6 aydır daralıyor. İmalat göstergesi ISO PMI Eylül ayında 44,3'e gerileyerek yavaşlamanın belirginleştiğini ortaya koyarken, dış ticaret açığı da arttı. Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın açıkladığı Eylül ayı dış ticaret verilerine göre, 2024 Eylül ayında, dış ticaret açığı yıllık bazda yüzde 0,5 artış ile 5,122 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bolat, "Son 14 ayın 11'inde dış ticaret açığımız azalmıştır. Bu kapsamda, dış ticaret açığı üçüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 33,8 oranında azalışla 17,4 milyar dolara gerilemiştir" dedi. 2024 yılının ilk 9 ayında ihracat, bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 oranında artışla 192,8 milyar dolar olarak kaydedildi. Türkiye'nin Eylül ayı ihracatı yıllık yüzde 1,8 azalarak 22 milyar dolar oldu.

'İHRACATÇI PARA KAZANMIYOR YOKUŞ YUKARI TEKERLEK ÇEVİRİYOR'

Ege Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (EİSAD) üyeleriyle bir araya gelen Ege İhracatçı Birlikleri Koordinatör Başkanı Jak Eskinazi, enflasyonu yenmek için üzerlerine düşen görevi yapmaya hazır olduklarını belirterek "Enflasyonu yenmek için ne gerekiyorsa onu yapmamız lazım. Biraz dışımızı sıkacağız. Ama bir gerçek var ki kurların enflasyona etkisi ancak yüzde 30'larda. Bu, ekonomistlerin yapmış olduğu hesap. Tamam, kurları arttırmayalım ama ihracatçıyı destekleyen başka enstrümanlar var. Örneğin 2 puan olan destek 5'e çıkabilirse, bunlar ihracatçıya nefes aldirabilecek konular. Bu, enflasyonu tetiklemez. Çünkü siz zaten yüzde 7-8 ile dıştan faizle döviz kullanıyorsunuz. Bu döviz size kendi ülkenizin ihracatçısı getirecek ki, o daha fazla getirecek. Böylece sizin dış ticaret açığınızı azalacak. Sadece ihracatınızı ayakta tutmayacaksınız, ülkenin para potansiyelini de çok güçlendireceksiniz. Şu anda ihracatçıların para kazandıklarını sanıyorum. Genel olarak baktığımızda, Yokuş yukarı tekerlek çeviriyoruz. Biraz dursak devrileceğiz. O yüzden durmayacağız, hepimiz tepeyi görünceye kadar ilerleyeceğiz. Maalesef ihracattaki döviz kurunun durumu bu" dedi.

İHRACAT PAZARLARINDA talep koşulları güçleniyor

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin eylül ayında eşik değer 50'nin üzerinde seyretmeye devam ettiğini belirterek, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti." ifadesini kullandı.

Bolat, sosyal medya hesabından "İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi" verilerine ilişkin değerlendirmede bulundu.

Endeksin eylülde 50,5 olarak gerçekleştiğini ve eşik değer 50'nin üzerinde seyretmeyi sürdürdüğünü vurgulayan Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti." bilgisini verdi.

Bolat, son günlerde artarak devam eden jeopolitik gerginlikler ve Avro Bölgesi'nin talebindeki yavaşlamaya karşın Türkiye'nin ih-

racatının güçlü duruşunu koruduğuna dikkati çekti.

İhracatın, bu yılın 3'üncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,5, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 4,4 artarak 66 milyar 551 milyon dolar olduğunu aktaran Bolat, bu yılın ocak-eylül döneminde de dış satımın geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 artışla 192,8 milyar dolara yük-

seldiğini bildirdi.

Bolat, eylül itibarıyla son 12 aylık ihracatın yüzde 3,4 artarak 261,6 milyar dolara ulaştığını belirterek, şunları kaydetti:

"İhracata yönelik uyguladığımız etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetlerimizle ihracatçılarımızın her daim yanındayız. İnovasyon temellerinde sağlayacağımız dönüşümlerle ihracat ve üretim kapasitemiz güçlenecek ve ekonomimiz her türlü şoka karşı daha dayanıklı hale gelecektir. Bu kapsamda 'Türkiye Yüzyılı'nı aynı zamanda 'İhracat Yüzyılı' yapmak üzere var gücümüzle çalışıyoruz. Hükümet olarak 'yatırım-inovasyon-üretim-istihdam-ihracat-adil bölüşüm' önceliklerimizle kararlılıkla hayata koyduğumuz politikalar neticesinde sürdürülebilir refah artışını sağlayacağız."

"İhracat pazarlarında ılımlı iyileşme sürüyor"

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, **Istanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklim Endeksi'nin Eylül ayında 50.5 ile eşik değerini üstünde seyretmeye devam ettiğini belirterek, ihracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenmenin üst üste dokuzuncu ayda da devam ettiğini bildirdi. Bolat, bunun ihracat pazarlarındaki talep koşullarında ılımlı bir iyileşmeye işaret ettiğini kaydetti. Son günlerde artarak devam eden jeopolitik gerginlikler ve Euro Bölgesi talebindeki yavaşlamaya karşın ihracatın güçlü duruşunu koruduğunu belirten Bolat, "2024 yılı üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre ihracat %6,5 oranında bir

önceki yılın aynı çeyreğine göre ise %4,4 oranında artarak 66 milyar 551 milyon dolar olmuştur. 2024 yılı Ocak-Eylül döneminde ihracatımız geçen yılın aynı dönemine göre %3,2 oranında artarak 192,8 milyar dolara yükselmiştir. Eylül ayı itibarıyla son 12 aylık ihracatımız %3,4 oranında artarak 261,6 milyar dolar olmuştur" dedi. İhracata yönelik uygulanan etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetleriyle ihracatçının yanında olduklarının altını çizen Ömer Bolat, "İnovasyon temellerinde sağlayacağımız dönüşümler ile ihracat ve üretim kapasitemiz güçlenecek ve ekonomimiz her türlü şoka karşı daha dayanıklı hale gelecektir." dedi.

Bolat: İhracattaki talep büyüme yi sürdürüyor

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, sosyal medya hesabından "İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi" verilerine ilişkin değerlendirmede bulundu. Endeksin eylülde 50,5 olarak gerçekleştiğini ve eşik değerin 50'nin üzerinde seyretmeyi sürdürdüğünü vurgulayan Bolat, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti." bilgisini verdi. Bolat, son günlerde artarak devam eden jeopolitik gerginlikler ve Avro Bölgesi'nin talebindeki yavaşlamaya karşın Türkiye'nin ihracatının güçlü duruşunu koruduğuna dikkati çekti. İhracatın, bu yılın 3'üncü

çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,5, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 4,4 artarak 66 milyar 551 milyon dolar olduğunu aktaran Bolat, bu yılın ocak-eylül döneminde de dış satımın geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 artışla 192,8 milyar dolara yükseldiğini bildirdi.

Zenginler ülkesindeki fakir sanayiciler

İstanbul'da idare eder bir yemek 1.000 liradan başlıyor. İstanbul'da sıradan bir dairenin kirası da 25-30 bin liradan başlıyor. Veya İstanbul'da öyle daire fiyatları var ki, 120-150 milyon lira...

Anlaşılan Millet zengin-ülke zengin ki, satıcılar bu fiyatları çekemiyor.

Öyle ev fiyatları görüyoruz ki adeta **Londra, New York ya da Berlin'den daha pahalı.**

Bunlara bakarsak işler yolunda...

Peki, ya üretici?

Onların durumu nasıl.

Mesela çiftçi çok üretti ama şimdi perişan halde. Tarlada ürün fiyatları nerede ise bedava ya gidiyordu. Domates öyle, patates soğan öyle, kavun karpuz da öyle.

Bir başka üretici ise sanayiciler.

Orası da diğer üretici olan çiftçiler gibi yaşıyor.

Sanayi ve hizmet sektörü ciro endeksinde bakıyoruz... Eyvah.

2022 yılında eşit olan ciro endekslerinde şimdilerde fark yüzde 53,3'e geldi. Sanayicini cirosu sınırlı kalırken hizmet sektörü satışlarına çılgınca devam ediyor.

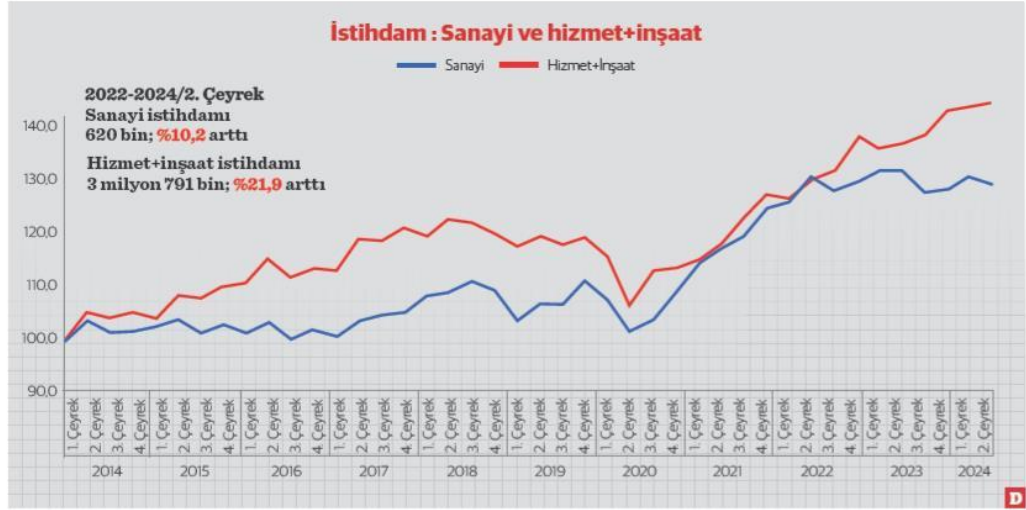
Benzer durum istihdam değişimlerinde de yaşanıyor. 2022 başından bu yana sanayi sektöründe istihdam yatay devam ediyor. Hatta ekşiye bile dönmüş durumda.

Sanayide istihdam artışı 2,5 yıldır durmuşken hizmet sektöründe işler gayet iyi. Orada

Bir başka gösterge de GSYH içindeki sanayici payı... 2021 yılından sonra başlayan düşüşle imalat sanayinin payı yüzde 18'lere geriledi. Oysa 2021 yılında imalat sanayinin GSYH payı yüzde 23'lere dayanmıştı.

Sanayici görüntüde yüksek kâr açıkladı ama gerçekte bu kârlar ülke ekonomisinin çok gerisinde kaldı.

Ve şimdi kemer sıkma, deflasyon dönemi geldi. Yine ilk sı-

Rakamlarla

İbrahim
KAHVECİ

ibrahim.kahveci@dunya.com

rada canı yanan sanayici, ihracatçı oldu.

Enflasyon beklentilerinde bile hanehalkı yüzde 71 beklerken reel kesim yüzde 51'lerde kalıyor.

Her açıdan ciddi sıkıntı yaşayan bir sanayici kesim söz konusu.

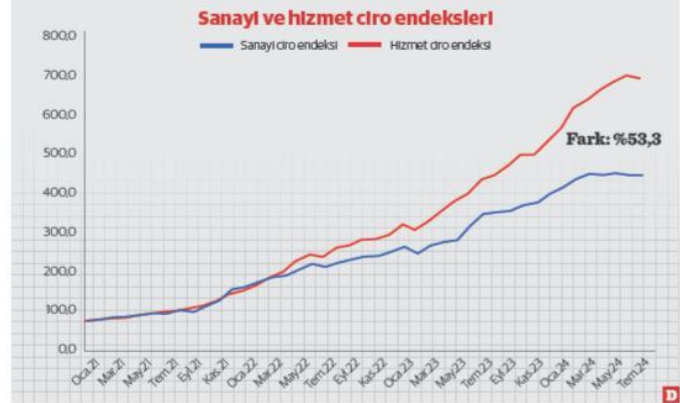
Dönüp ithalata bakıyoruz. Orada daha ciddi sorun görülüyor.

Bu yılın ilk 8 ayında sanayi için işlem görmüş ve işlem görmemiş hammadde ithalatı 102,1 milyar dolardan 84,1 milyar dolara gerilemiş. Sanayici için hammadde ithalatı yüzde 17,7 geriliyor. Oysa tüketim malı ithalatı 30,4 milyar dolardan 34,6 milyar dolara yükseliyor.

Sanayici zorlanıyor ve daralırken tüketici refahını hiç bozmamış. Hatta tüketim malı ithalatı da yüzde 13,7 artışla hizmetler sektörü gibi yoluna devam etmiş.

Ayrışma çok arttı

Sanayi sektörü ve hizmet sektörü ayrışması çok üst düzeyde. **Sanayici fiyat arttırmıyor ama**

hizmetler sektöründe fiyatlar düşüş tutmuyor.

TÜFE aylık bazda yüzde 2,97 ve yıllık bazda da yüzde 49,38 artış gösterirken, hizmet sektörü fiyat artışı aylık bazda yüzde 2,62 ve yıllık bazda da yüzde 57,72 artış göstermiştir.

Son 3 yılda hizmet sektörü fiyatları 100 liradan 560 liraya yükselirken, TÜFE artışı 100 liradan 435 liraya anca yükselebildi.

Kısaca gelir dağılımında olduğu gibi çok sert bir ayrışma yaşıyoruz.

Ülke büyürken her nasılsa fakirlik oranları da büyüyor. Çünkü artan gelirin paylaşımı hiç adil değil. Aynı ayrışma beklentilerde ve sektörlerde de yaşanıyor.

Acaba sanayicinin yaşadığı bu daralma ve kemer sıkma süreci ne

zaman diğer rantçı ve refahçı kesime uğrayacak.

Bir taraf bahar bahçe iken sanayide yaprak dökümü başlıyor. **ISO-PMI Endeksi** zaten aylardır durumun ciddi olduğunu söylüyor.

O vakit bu ayrışma nasıl bitecek? Ya da zenginler ülkesindeki üreticinin hali nasıl düzelecek? Sanayiciler bu sıkıntılı dönemi nasıl atlatacak?

Eskiden Türk filmlerinde sanayicileri zengin olarak görüyorduk... O filmler ne zaman yeniden vizyona girecek...?

Bir ülkede sanayici değil de rantçı kazanırsa orada büyük sorun var demektir. Sanayicileri yeniden hak ettikleri yere taşımamız gerekiyor. Sanayi odalarımıza çok iş düşecek...

KONFERANS

İş Dünyası Yeşil Dönüşüm İçin Buluştu

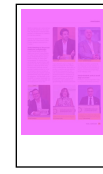
Sürdürülebilirlik Konferansı 2024, 25 Eylül'de İstanbul'da büyük bir katılımı ile gerçekleşti. Yeşil İş Platformu ve IQ&Partners ev sahipliğinde düzenlenen konferans, sürdürülebilirlik uzmanlarını ve iş dünyasının liderlerini bir araya getirdi. Konferansta 22 konuşmacı, 4 ayrı oturumda, yeşil dönüşüm için farklı sektörlerden çevreye duyarlı iş modellerini ve yenilikçi yaklaşımları masaya yatırdı, vizyonlarını paylaştı.

Türkiye'nin sürdürülebilirlik uygulamaları ile öne çıkan markaları, kanaat önderleri ve iş dünyasının önde gelen isimleri Yeşil İş Platformu ve IQ&Partners'in organizasyonunda gerçekleşen Sürdürülebilirlik Konferansı 2024'te bir araya geldi. "Yeşil Dönüşümün Kaçınılmazlığı"

teması ile düzenlenen konferans Boğaziçi Üniversitesi ve SKD Türkiye İş Birliğiyle hayata geçirildi. Büyük ilgi gören ve geniş bir katılımı ile gerçekleşen etkinlikte 22 konuşmacı, 4 ayrı oturumda yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik alanındaki görüş ve çalışmalarını aktardı.

İnovatif iş stratejileri, döngüsel ekonomi, enerji dönüşümü, yeşil finansman ve düşük karbonlu üretim gibi konuların ele alındığı konferansta, akademisyenler ve sivil toplum temsilcilerin yanı sıra, hazır giyim, çimento, hava yolu taşımacılığı, enerji, mobilya, lojistik, ev

KONFERANS

tekstili, bankacılık, cam, makine, kimya gibi çok farklı sektörlerden konuşmacılar, yeşil dönüşüm süreçlerine ilişkin görüşlerini, sürdürülebilir iş modellerini ve vizyonlarını paylaştı.

Konferansta düzenlenen imza etkinliğinde Prof.Dr. Levent Kurnaz ve Arda Öztaşkın kitaplarını katılımcılar için imzaladı.

Sürdürülebilirliği iş dünyasının merkezine yerleştireceğiz

Sürdürülebilirlik Konferansı 2024, IQ&Partners Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Ferkan Çelik ve Yeşil İş Platformu Kurucu Ortağı Efe Gökçe'nin konuşmaları ile başladı. Dr. Ferkan Çelik konuşmasında "IQ Partners olarak, sürdürülebilirlik ve yeşil dönüşüm gibi günümüzün en kritik meselelerinde iş dünyasının yanında yer almak ve bu konuda yenilikçi çözümler sunmak en büyük önceliklerimizden biri. Ar-Ge ve inovasyonun gücüne inanarak, iş dünyasını geleceğin çevresel ve sosyal gereksinimlerine uygun hale getirmek için çalışıyoruz. Yeni teknolojiler ve sürdürülebilir iş modelleri ile geleceği inşa etmek, sadece bir zorunluluk değil, aynı zamanda büyük bir fırsat." dedi.

Mert Fırat

Yeşil İş Platformu Kurucu Ortağı Efe Gökçe konuşmasında Yeşil İş Platformu'nun sürdürülebilirlik, çevre bilinci ve yenilikçi iş modelleri alanında farkındalık yaratmak, bilgi paylaşımını artırmak ve yeşil dönüşümü teşvik etmek amacıyla kurulduğunu söyleyerek "Bu platform ile iş dünyasında sürdürülebilir yeşil uygulamaları teşvik etmeyi hedefliyoruz. Yeşil İş Platformu'nun gerçekleştirdiği ilk ve büyük adımlardan

Prof. Dr. Levent Kurnaz

biri olan bu konferansı, yıl içerisinde düzenleyeceğimiz farklı etkinlikler ve projeler izleyecek. Sürdürülebilirliği iş dünyasının merkezine yerleştirmeye devam edeceğiz." dedi.

Sürdürülebilirlik artık bir tercih değil zorunluluk

Konferansın açılış konuşmalarını İstanbul Büyükşehir Belediyesi Çevre Koru-

Arda Öztaşkın

IQ&Partners Yönetim Kurulu Başkanı
Dr. Ferkan Çelikİş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma
Derneği (SKD Türkiye) Yönetim Kurulu
Başkanı Ediz Günsel

KONFERANS

ma ve Kontrol Dairesi Başkanı Prof. Dr. Ayşen Erindiçler, İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) Yönetim Kurulu Başkanı Ediz Günsel ve **Istanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Üyesi **Sultan Tepe** yaptı.

İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği (SKD Türkiye) Yönetim Kurulu Başkanı Ediz Günsel konuşmasında, yeşil dönüşümün iş dünyasında rekabet gücünü korumanın anahtarı olduğuna değinerek "Sürdürülebilirlik değişiminin kaçınılmazlığı üzerine kurgulanmış bu etkinlikte olmaktan gurur duyuyoruz. Sürdürülebilirlik artık bir tercih değil zorunluluk. Türkiye'nin 2053 karbon nötr hedefleri doğrultusunda iş dünyasının yeşil dönüşüme uyum sağlaması kritik önem taşıyor. İklim krizi ile mücadelede ekosistemdeki tahribatı onarmak ve toplumlar için yaşanılabilir bir dünya inşa edebilmek için hala fırsat var, ancak bu süreçte kamu, iş dünyası, akademi ve STK'lara büyük görevler düşüyor." dedi. Günsel ayrıca, Dünya Bankasının raporuna göre, 2022-2040 arasında Türkiye'nin sürdürülebilirlik dönüşümü için gerekli olan finansman ihtiyacının 165 milyar dolar olduğunu kaydetti.

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi **Sultan Tepe** konuşmasında Türkiye'nin sürdürülebilirlik konusunda dünyayla paralel olarak değişmesini istediklerini belirterek, bu sürecin dünyada birkaç ülkenin değil tüm dünyanın dönüşmesiyle gerçekleşebileceğine değindi.

Sektör liderlerinden yeşil dönüşüm vurgusu

Etkinlikte Beymen, Pegasus, Çimsa, Borusan Holding, Yapı Kredi, Gürok Grup, Lav, Doqu Home gibi markalar, sürdürülebilirlik stratejilerini ve gelecek hedeflerini katılımcılarla paylaştı. Sektör temsilcileri, döngüsel ekonomi modellerinin iş dünyasında nasıl uygulanabileceğine dair somut örnekler sundu.

Avrupa Yeşil Mutabakatının etkisi

Avrupa Yeşil Mutabakatı ve Sektörlerde Yeşil Dönüşüm başlıklı ilk oturumun moderatörlüğünü Oyuncu Mert Fırat üstlendi. Pegasus CEO'su Güliz Öztürk, Beymen Group CEO'su Elif Çapcı, Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz'ın konuşmacı olarak katıldığı oturumda, hazır giyim, lüks

tüketim ve havayolu yolcu taşımacılığı sektörlerinin Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde geçirdiği dönüşüm, markaların uyguladığı stratejiler ve hayata geçirdiği projeler üzerinden ele alındı.

Sürdürülebilirliğin bir geleceği olması için içselleştirmemiz lazım

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Levent Kurnaz uluslararası alandaki gelişmelere ve Türkiye'deki yansımalarına dikkat çekerek şunları kaydetti: "Şirketiniz bir şey üretirken dışarıya bir şeyler salıyorsa ve bunun maddi bir karşılığı yoksa buna dışsallık diyoruz. Şirketlerin bacalarından saldıkları karbondioksit bir dışsallıktır. Çünkü bir bedeli yok. Aynı şekilde atık suları serbestçe nehre bırakıyorsak, denize bırakıyorsak bunların hepsi dışsallıktır ve dışsallıkları biz bir maliyet olarak görmüyoruz. Maliyet olarak görmediğimiz için de şirketler bu konuyu düşünmüyorlar bu nedenle de sürdürülebilir olamıyorlar. Biz ne zaman ki bütün bu dışsallıkları içselleştirsek yani şirketin bir masrafı haline getirebilirsek o zaman sürdürülebilirliğin bir geleceği olur."

'İhracatçımızın finansmana erişimini kolaylaştırıyoruz'

Bakan Bolat, ihracatçıların finansmana kolay ulaşmasına yönelik açıklamasında, "Bu kapsamda Hazine ve Maliye Bakanlığımız ve TCMB ile güçlü bir koordinasyonla çalışıyoruz" dedi.

ANKARA, AA

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, ihracatçıların finansmana kolay ulaşmasına yönelik çalışmaları sürdürmekte kararlı olduklarını bildirdi.

Bolat, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, AA'nın "Reeskont kredilerinde TCMB'den limit artışı" başlıklı haberini alıntılıyarak, konuya ilişkin değerlendirmede bulundu.

Ticaret Bakanlığı olarak ihracata yönelik uyguladıkları etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetleriyle ihracatçıların her daim yanında olduklarını belirten Bolat, "Ayrıca ihracatçılarımızın finansmana kolay ulaşmasına yönelik çalışmalarımızı sürdürmekte kararlıyız. Bu kapsamda Hazine ve Maliye Bakanlığımız ve Merkez Bankamız ile güçlü bir koordinasyon içerisinde çalışıyoruz." ifadelerini kullandı.

Daha önce 300 milyon lira olan reeskont kredilerinin günlük limitinin geçen yıl temmuz ayında günlük 1,5 milyar liraya, eylül 2023'te ise ilk seviyeye göre 10 katı artışla 3 milyar liraya yükseltildiğini anımsatan Bolat, bugün ise Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasının, reeskont kredilerinin günlük limitini 4 milyar liraya yükselttiğini ifade etti.

Başta Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Merkez Bankasına ihracatçıların ailesi adına teşekkür eden

Bolat, "Devletimizin bütün ilgili kurum ve kuruluşları ile koordinasyon içinde ihracatımızı artırmak üzere yoğun bir şekilde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu kapsamda amacımız 'Türkiye Yüzyılı'nı aynı zamanda İhracat Yüzyılı' haline getirerek halkımızın gelirini ve refah seviyesini sürdürülebilir bir şekilde artırmaktır." değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ihracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredileri günlük limitlerini 3 milyar TL'den 4 milyar TL'ye yükseltti.

AA muhabirinin aldığı bilgiye göre, reeskont kredileri uygulamasında esas alınan net ihracatçılık koşulu yerine katma değerli ihracatı öne çıkaran firmaların skorlanmasına dayalı yeni bir modele geçildi.

Veri temelli ve analitik bir yapıya sahip yeni modelde firmaların net ihracatçılık durum-

larına ilave olarak, ihraç edilen ürün ve destinasyon çeşitliliği, ihraç edilen ürünlerin teknolojik düzeyi ve firma ölçeği gibi değişkenlerin farklı ağırlıklarında dikkate alınması suretiyle yapılan bir hesaplama ile her bir firma için bir ihracatçı skoru belirlenecek.

Firmaların yeni uygulamaya uyumları için yeni modele geçiş için 3 aylık bir süre öngörüldü. Uygulama 13 Ocak 2025 tarihinde başlayacak. Ayrıca ihracat skorları düşük firmalara, finansman planlamalarını yapabilmeleri için 2025 yılı sonuna kadar vadesi gelecek reeskont kredilerini yenileyebilme hakkı tanındı.

Skorlama modeli ile reeskont kredilerinin daha hedefli kullanılmasının temin edilmesi ve bu suretle kredilerden yüksek teknoloji ve katma değerli üretim yapan firmaların daha fazla yararlanmalarının sağlanması amaçlanıyor.

'İhracat pazarlarında 9 aydır iyileşme var'

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye

İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi' verilerini sosyal medya hesabından değerlendiren Ticaret Bakanı Ömer Bolat, eylül ayında eşik değerin 50'nin üzerinde seyretmeye devam ettiğini belirterek, "İhracat pazarlarında talep koşullarındaki güçlenme üst üste 9'uncu ayda devam etti." ifadesini kullandı.

Ticaret Bakanı Ömer Bolat, son günlerde artarak devam eden jeopolitik gerginlikler ve Avro Bölgesi'nin talebindeki yavaşlamaya karşın Türkiye'nin ihracatının güçlü duruşunu koruduğuna dikkati çekti.

İhracatın, bu yılın 3'üncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 6,5, geçen yılın aynı çeyreğine göre de yüzde 4,4 artarak 66 milyar 551 milyon dolar olduğunu aktaran Bolat, bu yılın ocak-eylül döneminde de dış satımın geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 3,2 artışla

192,8 milyar dolara yükseldiğini bildirdi.

Bolat, eylül itibarıyla son 12 aylık ihracatın yüzde 3,4 artarak 261,6 milyar dolara ulaştığını belirterek, şunları kaydetti:

"İhracata yönelik uyguladığımız etkin destekler ve güçlü ticaret diplomasisi faaliyetlerimizle ihracatçılarımızın her daim yanındayız. İnovasyon temellerinde sağlayacağımız dönüşümlerle ihracat ve üretim kapasitemiz güçlenecek ve ekonomimiz her türlü şoka karşı daha dayanıklı hale gelecektir. Bu kapsamda 'Türkiye Yüzyılı'nı aynı zamanda 'İhracat Yüzyılı' yapmak üzere var gücümüzle çalışıyoruz. Hükümet olarak 'yatırım-inovasyon-üretim-istihdam-ihracat-adil bölüşüm' önceliklerimizle kararlılıkla hayata koyduğumuz politikalar neticesinde sürdürülebilir refah artışını sağlayacağız."